

206

Điện

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TIÊU CHUẨN NHÀ NƯỚC

VẬT LIỆU ĐIỆN MÔI

THUẬT NGỮ VÀ ĐỊNH NGHĨA

TCVN- 3681 — 81

HÀ NỘI — 1984

Cơ quan biên soạn và đề nghị ban hành:

Trường đại học Bách Khoa Hà Nội

Cơ quan trình duyệt:

Cục Tiêu chuẩn – Đo lường – Chất lượng
Nhà nước

Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước

Cơ quan xét duyệt và ban hành:

Ủy ban Khoa học và kỹ thuật nhà nước

Quyết định ban hành số: 290/QĐ ngày 21 tháng 10 năm 1981

VẬT LIỆU ĐIỆN MÔI

Thuật ngữ và định nghĩa

TCVN
3681 - 81

Материалы диэлектрические
Термины и определения

Dielectric materials
Terms and definitions

Khuyến khích
áp dụng

Tiêu chuẩn này quy định những thuật ngữ và định nghĩa các khái niệm cơ bản trong lĩnh vực vật liệu điện môi được dùng trong khoa học, kỹ thuật và sản xuất.

Những thuật ngữ quy định trong tiêu chuẩn dùng cho các loại tài liệu, sách giáo khoa, tài liệu giảng dạy, tài liệu kỹ thuật và tra cứu. Trong những trường hợp khác cũng nên dùng các thuật ngữ này.

Thuật ngữ	Định nghĩa
KHÁI NIỆM CHUNG	
1. Điện môi Диэлектрик	Vật chất có tính chất điện cơ bản là khả năng phân cực và có thể tồn tại trường tĩnh điện trong nó.
2. Vật liệu điện môi Диэлектрический материал	Vật liệu được sử dụng theo thuộc tính điện môi của nó.
3. Thuộc tính điện môi Диэлектрические свойства.	Tập hợp các thuộc tính của điện môi có mối quan hệ với hiện tượng phân cực. <i>Chú thích.</i> Các thuộc tính điện môi được đặc trưng bởi các thông số như độ cảm điện môi, độ dẫn điện môi tuyệt đối và tương đối, góc tổn thất điện môi, v.v...
4. Điện môi tác dụng Активный диэлектрик	Loại điện môi có khả năng tạo, biến đổi hoặc khuếch đại các tín hiệu điện trong mạch điện.

(tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
5. Điện môi cực tính Полярный диэлектрик	Điện môi chứa các lưỡng cực có khả năng xoay hướng lại do tác dụng của điện trường ngoài.
6. Điện môi trung tính Неполярный диэлектрик	Điện môi không chứa các lưỡng cực có khả năng xoay hướng lại do tác dụng của điện trường ngoài
QUÁ TRÌNH VÀ TRẠNG THÁI	
7. Phân cực Электрическая поляризация	Sự chuyển dịch dần hồi và sự xoay hướng của các điện tích liên kết trong điện môi.
8. Phân cực điện tử Электронная поляризация.	Sự phân cực do sự chuyển dịch dần hồi và sự biến dạng của vỏ điện tử một cách tương đối với hạt nhân trong điện môi.
9. Phân cực ion Ионная поляризация.	Sự phân cực do sự chuyển dịch dần hồi của các ion khác dấu khỏi vị trí cân bằng trong điện môi.
10. Phân cực lưỡng tính Дипольная поляризация.	Sự phân cực chủ yếu do sự xoay hướng của các mômen điện của các lưỡng cực theo một hướng trong điện môi.
11. Phân cực kết cấu Миграционная поляризация	Sự phân cực trong điện môi không đồng nhất do sự phân bố lại của các điện tích tự do trong điện môi.
12. Phân cực tự phát Спонтанная поляризация.	Sự phân cực trong điện môi không có tác động bên ngoài:
13. Phân cực vùng (miền) Доменная поляризация.	Sự phân cực trong vật liệu sắtnhét chủ yếu do sự xoay hướng của các vùng (miền) phân cực theo một hướng.
14. Phân cực áp điện Пьезоэлектрическая поляризация.	Sự phân cực trong điện môi do tác dụng của các ứng suất cơ.

(tiếp theo)

<p>15. Phân cực dư Остаточная поляризация.</p> <p>16. Khử phân cực Деполаризация.</p> <p>17. Phân cực lại Переполяризация.</p> <p>18. Sự tán mạn của điện môi Диэлектрическая дисперсия</p> <p>19. Sự tán mạn tích thoát của điện môi Релаксационная диэлектрическая дисперсия.</p> <p>20. Sự tán mạn cộng hưởng của điện môi Резонансная диэлектрическая дисперсия.</p> <p>21. Trường Lorenxo Поле лорентца.</p> <p>22. Sự đánh thủng Пробой</p> <p>23. Đánh thủng từng phần Неполный пробой.</p> <p>24. Phóng điện cục bộ Частичный разряд диэлектрика.</p> <p>25. Đánh thủng do nhiệt Тепловой пробой</p>	<p>Sự phân cực còn lại sau khi các tác động ngoài chấm dứt.</p> <p>Quá trình khử phân cực dư trong điện môi.</p> <p>Sự thay đổi hướng phân cực trong điện môi.</p> <p>Sự biến thiên của hệ số điện môi tương đối khi tần số của điện trường tác động thay đổi.</p> <p>Sự tán mạn của điện môi với sự giảm dần hệ số điện môi tương đối khi tần số tăng.</p> <p>Sự tán mạn của điện môi trong đó đường đặc tính tần số của hệ số điện môi tương đối có đoạn giảm, đoạn tăng.</p> <p>Tổng các trường cục bộ tác động lên phần tử điện môi do trường ngoài và trường của điện môi đã phân cực gây nên.</p> <p>Sự hình thành các kênh dẫn điện trong điện môi do tác động của điện trường ngoài.</p> <p>Sự đánh thủng trong đó kênh dẫn điện chưa đạt tới cực thứ hai.</p> <p>Sự phóng điện của các bọt khí hay bọt chất lỏng trong điện môi.</p> <p>Sự đánh thủng do trạng thái cân bằng nhiệt trong điện môi bị phá hủy dưới tác động của tổn thất điện môi.</p>
--	--

(tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
26. Đánh thủng do điện hóa Электрохимический пробой	Sự đánh thủng do các quá trình hóa xảy ra trong điện môi dưới tác động của điện trường.
27. Đánh thủng do điện Электрический пробой	Sự đánh thủng do ion hóa va chạm hay sự phá hủy các liên kết giữa các phân tử điện môi dưới tác động trực tiếp của điện trường.
28. Đánh thủng do ion hóa Ионизационный пробой	Sự đánh thủng do các quá trình ion hóa xảy ra khi có sự phóng điện cục bộ trong điện môi.
29. Đánh thủng do cơ điện Электромеханический пробой	Sự đánh thủng do điện môi bị phá hủy dưới tác động của các ứng suất cơ xuất hiện khi có tác động của điện trường.
30. Phóng điện bề mặt Поверхностный пробой	Sự phóng điện theo bề mặt điện môi rắn đặt trong chất khí hay chất lỏng.
31. Trắc kinh điện môi Трекинг диэлектрика.	Sự hình thành các vết dẫn điện trên mặt điện môi rắn do sự phóng điện bề mặt gây nên.
ĐẶC TÍNH VÀ THÔNG SỐ CHUNG CỦA ĐIỆN MÔI	
32. Độ thâm tuyệt đối của điện môi Абсолютная диэлектрическая проницаемость	Hệ số biểu thị khả năng dẫn dòng chuyển dịch của mỗi loại vật liệu.
33. Độ thâm phức tuyệt đối của điện môi Комплексная абсолютная диэлектрическая проницаемость	Đại lượng bằng tỉ số giữa biên độ phức của độ chuyển dịch và biên độ của cường độ điện trường hình sin tác động.

(tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
<p>34. Độ thâm tương đối của điện môi Относительная диэлектрическая проницаемость.</p>	<p>Đại lượng đặc trưng cho một loại vật liệu, bằng tỉ số giữa độ thâm tuyệt đối của điện môi và độ thâm điện môi của chân không (hằng số) điện.</p>
<p>35. Độ thâm phức tương đối của điện môi Комплексная относительная диэлектрическая проницаемость</p>	<p>Đại lượng bằng tỉ số giữa độ thâm phức tuyệt đối của điện môi hằng số điện.</p>
<p>36. Độ thâm tương đối ban đầu của điện môi Начальная относительная диэлектрическая проницаемость</p>	<p>Độ thâm tương đối của điện môi khi biên độ của cường độ điện trường tiến đến giá trị không.</p>
<p>37. Độ thâm tương đối thuận nghịch của điện môi Реверсивная относительная диэлектрическая проницаемость.</p>	<p>Độ thâm tương đối của điện môi trong trường biến thiên khi đồng thời xếp chồng điện trường không đổi hoặc biến thiên chậm.</p>
<p>38. Độ thâm vi sai của điện môi Дифференциальная диэлектрическая проницаемость.</p>	<p>Đại lượng bằng đạo hàm của độ chuyển dịch điện theo cường độ điện trường ngoài.</p>
<p>39. Độ thâm hiệu dụng của điện môi Эффективная диэлектрическая проницаемость.</p>	<p>Đại lượng bằng thương số của tỉ số giữa giá trị hiệu dụng của mật độ dòng điện với cường độ điện trường chia cho tần số của trường đó.</p>
<p>40. Độ phân cực của phân tử điện môi Поляризуемость частицы диэлектрика.</p>	<p>Đại lượng đặc trưng cho khả năng phân cực của phân tử điện môi, bằng tỉ số giữa mômen điện của phân tử điện môi do tác động của điện trường với cường độ của điện trường đó.</p>

(tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
<p>41. Tần số tản mạn của điện môi Участота диэлектрической дисперсий.</p>	<p>Tần số của điện trường tác động lên điện môi mà tại đó giá trị tuyệt đối của đạo hàm thẩm tuyệt đối của điện môi theo tần số đạt cực đại.</p>
<p>42. Tần số tản mạn tích thoát của điện môi Частота релаксационной диэлектрической дисперсии</p>	
<p>43. Tần số tản mạn cộng hưởng của điện môi Частота резонансной диэлектрической дисперсии.</p>	
<p>44. Độ sâu tản mạn của điện môi Глубина диэлектрической дисперсии.</p>	<p>Đại lượng bằng hiệu các độ thẩm tương đối của điện môi ở các tần số ứng khi bắt đầu sự tản mạn của điện môi và khi kết thúc tản mạn và cuối cùng.</p>
<p>45. Bề rộng tản mạn của điện môi Ширина диэлектрической дисперсии</p>	<p>Đại lượng bằng hiệu những tần số mà tại đó hệ số tổn thất điện môi bằng nửa giá trị cực đại của nó.</p>
<p>46. Hệ số Lôrenxơ Фактор лорентца</p>	<p>Đại lượng bằng tỉ số giữa thành phần cường độ trường Lôrenxơ do sự phân cực điện môi gây nên với độ phân cực của nó.</p> <p><i>Chú thích.</i> Trong môi trường không đẳng hướng hệ số Lôrenxơ là một tenxơ bậc hai mà các thành phần của nó bằng tỉ số giữa các thành phần của hiệu các vectơ cường độ trường Lôrenxơ và cường độ trường ngoài với các thành phần của độ phân cực.</p>
<p>47. Dòng điện rò của điện môi Ток утечки диэлектрика</p>	<p>Dòng trong điện môi do sự tác động của điện áp không biến thiên theo thời gian.</p>

(tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
48. Dòng điện rò xuyên Сквозной ток диэлектрика	Thành phần không đổi của dòng điện rò.
49. Dòng điện xuyên khối Объемный сквозной ток диэлектрика.	Dòng xuyên qua khối điện môi.
50. Dòng điện xuyên mặt Поверхностный сквозной ток Диэлектрика.	Dòng xuyên theo bề mặt điện môi rắn tiếp xúc với chất khí hoặc chất lỏng.
51. Dòng điện hấp thụ Ток абсорбции диэлектрика	Dòng do sự phân bố lại các điện tích tự do trong khối điện môi.
52. Dòng kích nhiệt điện môi Термостимулированный ток	Dòng phát ra khi nung nóng điện môi.
53. Dòng kích quang điện môi Фотостимулированный ток диэлектрика	Dòng phát ra khi chiếu sáng điện môi.
54. Điện dẫn khối của điện môi Объемная электрическая проводимость диэлектрика	Điện dẫn của điện môi, bằng tỉ số giữa dòng xuyên khối với điện áp đặt vào.
55. Điện dẫn mặt của điện môi Поверхностная электрическая проводимость диэлектрика.	Điện dẫn của điện môi bằng tỉ số giữa dòng xuyên mặt với điện áp đặt vào.
56. Điện trở khối của điện môi Объемное электрическое сопротивление диэлектрика	Đại lượng bằng nghịch đảo của điện dẫn khối của điện môi.

(tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
<p>57. Điện trở mặt của điện môi Поверхностное электрическое сопротивление диэлектрика.</p>	<p>Đại lượng bằng nghịch đảo của điện dẫn mặt của điện môi</p>
<p>58. Điện trở suất khối của điện môi Удельное объемное сопротивление диэлектрика</p>	<p>Điện trở của một khối điện môi có cạnh bằng đơn vị trong hệ đơn vị được chọn khi dòng đi qua giữa hai mặt đối diện.</p>
<p>59. Điện trở suất mặt của điện môi Удельное поверхностное электрическое сопротивление диэлектрика.</p>	<p>Điện trở của phần có dạng hình vuông trên mặt điện môi rắn khi dòng đi qua giữa hai cạnh đối diện của hình vuông.</p>
<p>60. Tồn thất điện môi Диэлектрические потери</p>	<p>Công suất bị mất trong điện môi khi có điện trường tác động.</p>
<p>61. Tồn thất điện môi do điện dẫn Диэлектрические потери на электропроводность.</p>	<p>Phần tồn thất điện môi ứng với dòng điện xuyên.</p>
<p>62. Tồn thất điện môi do ion hóa Ионизационные диэлектрические потери.</p>	<p>Phần tồn thất điện môi do sự ion hóa trong điện môi dưới tác động của điện trường.</p>
<p>63. Tồn thất điện môi tích thoát Релаксационные диэлектрические потери.</p>	<p>Phần tồn thất điện môi do sự tích thoát tản mạn.</p>
<p>64. Tồn thất điện môi cộng hưởng Резонансные диэлектрические потери.</p>	<p>Phần tồn thất điện môi do sự cộng hưởng tản mạn.</p>

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
65. Tồn thất điện môi trễ Гистерезисные диэлектрические потери	Phần tồn thất điện môi do sự xoay hướng lại của các vùng (miền) phân cực của điện môi.
66. Suất tồn thất điện môi Удельные диэлектрические потери	Tồn thất trong đơn vị khối điện môi.
67. Góc tồn thất điện môi Угол диэлектрических потерь	Góc giữa vectơ mật độ dòng điện dẫn xoay chiều và vectơ dòng chuyển dịch trong điện môi trên mặt phẳng phức.
68. Tang góc tồn thất điện môi Тангенс угла диэлектрических потерь	—
69. Hệ số tồn thất điện môi Коэффициент диэлектрических потерь	Đại lượng bằng tích của độ thâm tương đối của điện môi và tang góc tồn thất điện môi.
70. Điện áp đánh thủng của điện môi Пробивное напряжение Диэлектрика	Điện áp nhỏ nhất tác động lên điện môi và gây đánh thủng điện môi.
71. Điện áp đánh thủng tĩnh Статическое пробивное напряжение Диэлектрика	Điện áp đánh thủng khi điện áp tác động lên điện môi tăng từ từ.
72. Điện áp đánh thủng xung Импульсное пробивное Напряжение Диэлектрика	Điện áp đánh thủng khi điện môi chịu tác động của điện áp xung.
73. Hệ số dự trữ độ bền điện của điện môi Коэффициент запаса электрической прочности Диэлектрика	Đại lượng bằng tỷ số giữa điện áp đánh thủng với điện áp làm việc danh định của điện môi.

(Theo theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
74. Độ bền điện của điện môi Электрическая прочность диэлектрика	Cường độ điện trường nhỏ nhất (trường đồng nhất) gây nên sự đánh thủng điện môi.
75. Điện áp phóng điện bề mặt của điện môi Поверхностное пробивное напряжение диэлектрика	Điện áp gây nên sự phóng điện theo bề mặt điện môi.
76. Hệ số xung của điện áp đánh thủng điện môi Коэффициент импульса пробивного напряжения диэлектрика	Tỷ số giữa điện áp đánh thủng xung và điện áp đánh thủng tĩnh.
77. Đồ thị Col - Col Диаграмма коул-коула	Sự biểu diễn quan hệ giữa các thành phần ảo và thực của độ thẩm phức tương đối của điện môi ở các tần số khác nhau.
78. Đường cong ion hóa điện môi Кривая ионизации диэлектрика	Quan hệ giữa tang góc tổn thất điện môi với điện áp tác dụng lên điện môi khi điện áp tăng từ từ.

DẠC TÍNH CỦA ĐIỆN MÔI ỨNG VỚI CÁC TÁC ĐỘNG BÊN NGOÀI

79. Tính bền nhiệt của điện môi
 Нагревостойкость диэлектрика

Tính chất của điện môi chịu được tác động của nhiệt độ tăng cao trong suốt thời gian bằng thời gian sử dụng bình thường mà không bị phá hủy và không bị giảm các tính chất đã có.

Chú thích Tùy theo nhiệt độ cho phép trong vận hành, điện môi được chia thành nhiều cấp có tính chịu nhiệt khác nhau.

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
<p>80. Tính chịu xung nhiệt của điện môi Стойкость к текмоударам</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu được sự thay đổi đột ngột của nhiệt độ mà không bị phá hủy và không bị giảm các tính chất đã có.</p>
<p>81. Tính chịu lạnh của điện môi Холодостойкость диэлектрика</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu nhiệt độ thấp mà không làm xấu tính chất của nó.</p>
<p>82. Tính chịu hồ quang của điện môi Дугостойкость диэлектрика</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu tác động của hồ quang điện mà không làm xấu tính chất của nó.</p>
<p>83. Tính chịu hóa của điện môi Химостойкость диэлектрика</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu tác động của các chất hoạt tính hóa học mà không làm xấu tính chất của nó.</p>
<p>84. Tính chịu bức xạ của điện môi Радиационная стойкость диэлектрика.</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu tác động của bức xạ mà không làm xấu tính chất của nó.</p>
<p>85. Tính chịu văng quang của điện môi Короностойкость диэлектрика.</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu tác động của phóng điện văng quang mà không làm xấu tính chất của nó.</p>
<p>86. Tính chịu Trắckinh điện môi Трекинтостойкость диэлектрика.</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu phóng điện bề mặt mà không gây nên các vết dẫn điện.</p>
<p>87. Tính chịu ẩm của điện môi Влагостойкость диэлектрика</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu tác động của khí quyển gần với trạng thái bão hòa hơi nước mà không làm xấu tính chất của điện môi ấy.</p>
<p>88. Tính chịu nước của điện môi Водостойкость диэлектрика</p>	<p>Khả năng của điện môi chịu tác động của môi trường nước mà không làm xấu tính chất của nó.</p>

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
89. Độ hút nước của điện môi Водопоглощение диэлектрика	Lượng nước mà điện môi hút trong môi trường nước.
90. Tính chịu nhiệt đới của điện môi Тропикостойкость диэлектрика	Khả năng của điện môi chịu tác động của khí hậu nhiệt đới mà không làm xấu tính chất của nó.
91. Tính chịu nấm mốc của điện môi Плесенестойкость диэлектрика	Khả năng của điện môi chịu tác động của nấm mốc mà không làm xấu tính chất của nó.
92. Độ hút ẩm của điện môi Влагопоглотивные диэлектрика	Lượng hơi nước mà điện môi hút trong môi trường có độ ẩm xác định.
93. Sự già cỗi của điện môi Старение диэлектрика	Sự sút kém phẩm chất của điện môi theo thời gian mà không hồi phục được.
94. Sự chuyển hóa điện môi Нормализация диэлектрика	Quá trình xử lý sơ bộ điện môi trong điều kiện xác định của môi trường xung quanh nhằm loại bỏ hoặc giảm cục bộ các ảnh hưởng của trạng thái trước đó của điện môi, nhất là đối với nhiệt độ và độ ẩm.
95. Điều kiện hóa điện môi Кондиционирование диэлектрика	Quá trình giữ điện môi trong điều kiện xác định của môi trường xung quanh, trong một khoảng thời gian nhất định.
DẠNG, ĐẶC TÍNH VÀ THÔNG SỐ CỦA XECNHÉT ĐIỆN	
96. Xecnhét điện Сегнетоэлектрик	Điện môi có sự phân cực tự phát trong khoảng nhiệt độ xác định sự phân cực này có thể được định hướng trong điện trường.

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
97. Xécnhét điện ion Ионный сегнетоэлектрик	Xécnhét điện mà sự phân cực tự phát của nó là do sự chuyển dịch của các ion trong mạng tinh thể ra khỏi vị trí cân bằng (vị trí mà mô men lưỡng cực bằng không).
98. Xécnhét điện lưỡng cực Дипольный сегнетоэлектрик	Xécnhét điện mà sự phân cực tự phát của nó là do sự sắp xếp các lưỡng cực theo một hướng.
99. Xécnhéc điện không tự lập Несобственный сегнетоэлектрик.	Xécnhéc điện mà sự phân cực tự phát không phải do sự tương tác quẩn thể của các lưỡng cực.
100. Xécnhét đàn hồi Сегнетоэластик.	Điện môi trong đó sự biến dạng xảy ra một cách tùy tiện mà đầu của nó có thể thay đổi bởi các tác động bên ngoài.
101. Phản xécnhét điện Антисегнетоэлектрик.	Điện môi mà ở một nhiệt độ xác định tự chuyển sang một trạng thái với sự sắp xếp của các lưỡng cực sao cho độ phân cực tự phát bằng không. <i>Chú thích.</i> Có các loại phản xécnhét điện ion, xécnhét lưỡng cực và xécnhét không tự lập.
102. Xécnhéc từ Сегнетомагнетик	Điện môi có sự sắp xếp phối hợp của các cấu trúc lưỡng cực điện và từ.
103. Xécnhét điện - bán dẫn Сегнетоэлектрик - полупроводник.	-

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
<p>104. Vật liệu xécnhét điện Сегнетоэлектрический материал</p>	<p>Vật liệu được sử dụng với các tính chất xécnhét của nó</p> <p><i>Chú thích:</i></p> <p>1. Tùy theo cấu trúc của vật liệu mà chia ra các loại xéc nhét điện đơn, xéc nhét tinh thể, xécnhét gốm, xécnhét xitan.</p> <p>2. Tùy theo trị số lực khử từ của xéc nhét điện mà chia ra các loại vật liệu xéc nhét mềm và xéc nhét cứng.</p>
<p>105. Sự chuyển pha của xécnhét điện Сегнетоэлектрический фазовый переход.</p>	<p>Sự chuyển pha thuận nghịch từ trạng thái thuận điện sang trạng thái xéc nhét hay phản xécnhét.</p>
<p>106. Sự chuyển pha dạng chuyển dịch Сегнетоэлектрический фазовый переход типа смещения.</p>	<p>Sự chuyển pha xécnhét kèm theo sự chuyển dịch của các ion ra khỏi vị trí cân bằng.</p>
<p>107. Sự chuyển pha dạng có trật tự - không trật tự Сегнетоэлектрический фазовый переход типа порядок - беспорядок.</p>	<p>Sự chuyển pha xéc nhéc điện kèm theo sự sắp xếp của các lưỡng cực.</p>
<p>108. Điểm quyri của xéc nhét điện Сегнетоэлектрическая точка кюри.</p>	<p>Nhiệt độ của sự chuyển pha xéc nhét điện.</p>
<p>109. Sự trễ điện môi Диэлектрический гистерезис</p>	<p>Quan hệ đa trị của độ phân cực điện môi với cường độ điện trường ngoài khi điện trường này thay đổi.</p>
<p>110. Chu trình trễ điện môi Петля диэлектрического гистелезиса.</p>	<p>Đường khép kín biểu thị quan hệ giữa độ phân cực hoặc sự chuyển dịch của điện môi với cường độ điện trường ngoài khi điện trường này thay đổi theo chu kỳ.</p>

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
<p>111. Độ phân cực bão hòa của xéc-nhét điện Поляризованность насыщения сегнетоэлектрика.</p>	<p>Giá trị lớn nhất của độ phân cực xéc-nhét điện tương ứng với đoạn đầu của đoạn bão hòa. <i>Chú thích</i> Đoạn bão hòa là phần của đường chu trình trễ điện môi, tại đó hai nhánh của nó chập vào nhau.</p>
<p>112. Hệ số vòng góc của chu trình trễ xéc-nhét điện Коэффициент прямоугольности петли гистерезиса сегнетоэлектрика</p>	<p>Tỷ số giữa độ phân cực dư với độ phân cực bão hòa của xéc-nhét điện.</p>
<p>113. Vùng xéc-nhét điện Сегнетоэлектрический домен.</p>	<p>Vùng trong xéc-nhét điện hoặc phần xéc-nhét điện trong đó có các mômen lưỡng cực của mạng tinh thể được xếp theo một trật tự đồng nhất trong không gian.</p>
<p>114. Lực khử của xéc-nhét điện. Коэрцитивная сила сегнетоэлектрика</p>	<p>Cường độ điện trường hoặc từ trường hoặc ứng suất cơ cần thiết để định hướng lại các vùng xéc-nhét điện.</p>
<p>115. Sự già cỗi của xéc-nhét điện Сегнетоэлектрическое старение</p>	<p>Sự thay đổi tùy tiện các tính chất của xéc-nhét điện theo thời gian. Sự thay đổi đó có thể thuận nghịch hóa do tác động của bên ngoài. <i>Chú thích</i>: Các tác động bên ngoài có thể là: nhiệt độ cao hơn điểm quyri của xéc-nhét điện, điện trường biến thiên, ứng suất cơ, ...</p>
<p>ĐẶC TÍNH, THÔNG SỐ CỦA ĐIỆN MÔI KHÔNG DƯỜNG THẲNG</p>	
<p>116. Điện môi không dường thẳng Налинейный диэлектрик</p>	<p>Điện môi mà độ phân cực của nó phụ thuộc không dường thẳng vào cường độ điện trường.</p>

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
117. Độ không đường thẳng của điện môi Нелинейность диэлектрика	Sự biến thiên của độ thẩm tương đối của điện môi không đường thẳng khi cường độ điện trường thay đổi.
118. Độ không đường thẳng hiệu dụng của điện môi Эффективная нелинейность диэлектрика	Độ không đường thẳng của điện môi đặc trưng bởi sự biến thiên của hệ số điện môi hiệu dụng của nó theo biên độ của điện trường ngoài.
119. Hệ số không đường thẳng của điện môi Коэффициент нелинейности диэлектрика.	Tỷ số giữa các giá trị lớn nhất và nhỏ nhất của độ thẩm tương đối của điện môi không đường thẳng phụ thuộc vào cường độ điện trường ngoài.
120. Hệ số chất lượng của điện môi không đường thẳng Коэффициент качества нелинейного диэлектрика.	Tỷ số giữa hệ số không đường thẳng của điện môi với trị số trung bình của hệ số tổn thất điện môi trong chu kỳ biến thiên của điện trường.
121. Ngẫu điện Параэлектрик	Điện môi không đường thẳng không thuộc loại phân cực tự phát và có độ thẩm tương đối của điện môi giảm khi nhiệt độ tăng.
122. Độ không đường thẳng thuận nghịch của điện môi Реверсивная нелинейность диэлектрика.	Độ không đường thẳng của điện môi đặc trưng bởi sự biến đổi của hệ số điện thẩm tương đối của điện môi thuận nghịch phụ thuộc vào điện trường không đổi hoặc biến đổi chậm.
123. Độ không đường thẳng của điện môi Динамическая нелинейность диэлектрика	Độ không đường thẳng của điện môi đặc trưng bởi sự biến đổi của độ thẩm vị sai của điện môi theo trị số tức thời của cường độ điện trường biến thiên.

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
ĐẶC TÍNH VÀ THÔNG SỐ CỦA ÁP ĐIỆN	
124. Áp điện Пьезоэлектрик	Điện môi có hiệu ứng áp điện. <i>Chú thích.</i> Hiệu ứng áp điện là sự phân cực của điện môi dưới tác động của cơ học (hiệu ứng áp điện thuận), hoặc sự biến dạng của điện môi dưới tác động của điện trường mà sự biến dạng đó có quan hệ đường thẳng với cường độ của trường (hiệu ứng áp điện nghịch).
125. Vật liệu áp điện Пьезоэлектрический материал.	Vật liệu được sử dụng với các tính chất áp điện của nó. <i>Chú thích.</i> Có các loại gốm áp điện, thạch anh áp điện và các loại tinh thể áp điện khác.
126. Áp điện — bán dẫn Пьезоэлектрик-полупроводник.	
ĐẶC TÍNH VÀ THÔNG SỐ CỦA VẬT LIỆU HÓA ĐIỆN VÀ QUANG ĐIỆN	
127. Hóa điện Пироэлектрик	Điện môi có hiệu ứng hỏa điện. <i>Chú thích:</i> Hiệu ứng hỏa điện là sự xuất hiện điện tích trên bề mặt điện môi khi nhiệt độ của nó thay đổi.
128. Vật liệu hỏa điện Пироэлектрический материал.	Vật liệu được sử dụng với các tính chất hỏa điện của nó.
129. Hệ số hỏa điện Пирокоэффициент.	Tỷ số giữa độ biến thiên của độ phân cực với khoảng nhiệt độ gây nên sự biến thiên đó.
130. Vật liệu quang điện электрооптический материал	Vật liệu được sử dụng theo hiệu ứng quang điện của nó. <i>Chú thích:</i> Hiệu ứng quang điện là sự biến đổi của hệ số thẩm điện phức của điện môi trong dải ánh sáng dưới tác động của điện trường.

(Tiếp theo)

Thuật ngữ	Định nghĩa
DẠNG, ĐẶC TÍNH VÀ THÔNG SỐ CỦA ELECTRET	
131. Electret Электрет.	Điện môi có khả năng duy trì lâu dài sự phân cực và tạo ra trong không gian xung quanh nó một điện trường sau khi điện trường bên ngoài không còn nữa.
132. Electret đơn Моноэлектрет.	Electret chỉ chứa trong thể tích của nó một loại điện tích cùng dấu.
133. Electret cơ Механоэлектрет.	Electret do tác động của ứng suất cơ tạo nên.
134. Electret radio Радиоэлектрет.	Electret tạo nên bởi tác động của các hạt mang điện được gia tốc hoặc của bức xạ ion hóa lên điện môi.
135. Electret nhiệt Термоэлектрет	Electret được tạo nên bởi sự tác động của điện trường lên điện môi được nung nóng và sau đó được làm nguội cũng trong trường đó.
136. Electret điện Электроэлектрет.	Electret được tạo nên bởi tác động của điện trường lên điện môi không bị nung nóng.
137. Electret ma sát Трибоэлектрет.	Electret được tạo nên bởi sự ma sát hay tiếp xúc của điện môi với vật khác.
138. Electret quang Фотоэлектрет.	Electret được tạo nên bởi sự tác động đồng thời của bức xạ điện từ và điện trường lên điện môi.
139. Điện tích đồng nhất của electret Гомозаряд электрета	Điện tích của electret cùng dấu với điện tích trên bản cực.
140. Điện tích không đồng nhất của electret Гетерозаряд электрета	Điện tích của electret trái dấu với điện tích trên bản cực.
141. Điện tích ổn định của electret Стабилизированный заряд электрета	Giá trị ổn định của điện tích của electret sau khi chế tạo.